

Föstudaginn 12. júní 1998.

Nr. 233/1998.

Gátun ehf.

(Ævar Guðmundsson hdl.)

gegn

Magnúsi Jónassyni

(Sigurður G. Guðjónsson hrl.)

Kærumál. Frávísunarúrskurður felldur úr gildi.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Markús Sigurbjörnsson, Arnljótur Björnsson og Gunnlaugur Claessen.

Sóknaraðili skaut málinu til Hæstaréttar með kæru 18. maí 1998, sem barst réttinum ásamt kærumálgögnum 3. júní sl. Kærður er úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 5. maí 1998, þar sem máli sóknaraðila á hendur varnaraðila var vísað frá dómi. Kæruheimild er í c-lið 2. mgr. 143. gr. laga nr. 91/1991 um meðferð einkamála. Sóknaraðili krefst þess, að hinum kærða úrskurði verði hrundið og málinu vísað heim til löglegrar meðferðar og dómsuppkvaðningar. Þá er krafist málskostnaðar í héraði og kærumálskostnaðar.

Varnaraðili krefst þess, að hinn kærði úrskurður verði staðfestur. Hann krefst einnig kærumálskostnaðar.

Mál þetta, sem þingfest var í héraði 14. október 1997, er til innheimtu kröfu um endurgjald fyrir þjónustu.

Í stefnu kemur glöggst fram, að dómkröfur styðjast við einn reikning fyrir þjónustu, sem sóknaraðili telur sig hafa látið varnaraðila í té á tilteknu tímabili. Er þjónustunni lýst sem vinnu sóknaraðila við skattframtöl stefnda og ársreikninga. Nefndur reikningur var lagður fram við þingfestingu málsins, og verður greinilega séð, í hverju dómkröfur eru fólgnar, svo og, hvernig þær eru sundurliðaðar og rökstuddar. Verður því ekki fallist á, að lýsing dómkröfu í stefnu sé vanreifuð, sbr. e-lið 1. mgr. 80. gr. laga nr. 91/1991.

Fram kemur meðal annars í hinum kærða úrskurði, að dómari telur, að lýsing kröfu í stefnu sé röng að hluta til eða að öllu leyti. Hér er um efnisatriði að ræða, en ekki formgalla, sem leiði til frávísunar.

Í greinargerð sinni í héraði hafði varnaraðili uppi andmæli gegn

dómkröfum sóknaraðila, og að gefnu því tilefni lagði hinn síðarnefndi fram sjö skjöl í þinghaldi 8. janúar 1998. Varnaraðili lagði síðan fram fimm skjöl 11. febrúar sama árs. Lýstu aðilar gagnasöfnun lokið 5. mars 1998, og fór aðalmeðferð fram 21. apríl sama árs. Þegar litið er til gagna málsins í heild, verður að telja, að dómari geti tekið efnislega afstöðu í málinu, og eru ekki efni til að vísa því frá dómi, hvorki eftir kröfu aðila né af sjálfsdádómum.

Samkvæmt framangreindu verður hinn kærði úrskurður felldur úr gildi og lagt fyrir héraðsdómara að taka málið til efnismeðferðar.

Eftir atvikum er rétt, að hvor aðili beri sinn kostnað af þessum þætti málsins í héraði og fyrir Hæstarétti.

D ó m s o r ð :

Hinn kærði úrskurður er felldur úr gildi. Lagt er fyrir héraðsdómara að taka málið til efnismeðferðar.

Málskostnaður í héraði og kærumálskostnaður fellur niður.

Úrskurður Héraðsdóms Reykjavíkur 5. maí 1998.

Ár 1998, þriðjudag 5. maí, var í Héraðsdómi Reykjavíkur í málinu nr. E-4601/1997: Gátun ehf. gegn Magnúsi Jónassyni, kveðinn upp úrskurður þessi.

I.

Mál þetta, sem dómtekið var 21. apríl sl., er höfðað af Gátun ehf., kt. 431187-1249, Grensásvegi 16, Reykjavík, með stefnu, birtri 8. október 1997, á hendur Magnúsi Jónassyni, kt. 030953-5099, Frostafold 149, Reykjavík.

Dómkröfur stefnanda eru þær, að stefndi verði dæmdur til greiðslu skuldar, að fjárhæð 249.000 kr., ásamt dráttarvöxtum samkvæmt III. kafla l. nr. 25/1987 frá 25. janúar 1997 til greiðsludags auk málskostnaðar samkvæmt málskostnaðarreikningi. Krafist er vaxtareiknings í samræmi við 12. gr. vaxtalaga.

Dómkröfur stefnda eru þær aðallega, að hann verði sýknaður af öllum kröfum stefnanda, en til vara, að stefnukröfur verði stórlega lækkaðar. Þá krefst hann málskostnaðar úr hendi stefnda að mati réttarins auk lögmælt virðisaukaskatts.

II.

Málsástæður stefnanda.

Skuldina kveður stefnandi vera samkvæmt einum reikningi vegna kaupa stefnda persónulega á þjónustu hjá stefnanda á tímabilinu frá 1993 til 1996.

Reikningurinn sé nr. 978, dags. 31. 12. 1996, að fjárhæð 249.000 kr., sem sé stefnufjárhæð máls þessa. Reikningurinn hafi verið sendur stefnda á útgáfu-degi hans, og sé krafist dráttarvaxta að liðnum 25 dögum frá þeim tíma samkvæmt skilmálum í reikningnum. Reikningurinn sé vegna vinnu stefnanda við skattframtöl stefnda 1993 og ársreikninga 1993 og 1994.

2. 9. 1997 hafi verið þingfest í Héraðsdómi Reykjavíkur mál vegna sömu skuldar. Vegna mistaka lögmanns stefnanda hafi stefnufjárhæð verið ranglega tilgreind. Hafi verið tilgreindar innborganir stefnda, að fjárhæð 130.000 kr., sem aldrei hafi verið greiddar inn á þessa skuld, og hafi málið því verið fellt niður.

Stefnandi reisir kröfur sínar á almennum reglum samninga- og kröfuréttar um efndir fjárskuldbindinga, einkum l. nr. 39/1922, og kveðst reka málið samkvæmt ákvæðum l. nr. 91/1991. Dráttarvaxtakrafa er gerð á grundvelli III. kafla l. nr. 25/1987. Málskostnaðarkröfu styður stefnandi við XXI. kafla l. nr. 91/1991, einkum 1. mgr. 130. gr. Um varnarþing vísar stefnandi til 1. mgr. 36. gr. l. nr. 91/1991.

Málsástæður stefnda.

Stefndi kveður lýsingu málavaxta í stefnu ranga, þar sem reikningurinn á dskj. nr. 3 sé ekki til kominn vegna kaupa stefnda persónulega á þjónustu hjá stefnanda. Hið rétta sé, að stefnandi hafi annast gerð ársreikninga og skattframtala fyrir hlutafélagið MACOM, sem hafi orðið gjaldþrota. Reikningurinn sé til kominn vegna starfa í þágu félagsins, en ekki stefnda persónulega. Stefndi kveðst ekki hafa borið neina ábyrgð á skuldbindingum þess félags umfram hlutafjäreign sína. Af þeim sökum beri að sýkna sig vegna aðildarskorts.

Að því er varði þjónustu stefnanda fyrir stefnda persónulega, bendi stefndi á, að hann hafi þegar greitt stefnanda 100.000 kr. vegna frágangs á persónulegum skattframtölum. Þessi greiðsla verði að koma til frádráttar kröfu stefnanda samkvæmt reikningum á dskj. nr. 3 að því leyti, sem hann kunni að geyma rétta kröfu á hendur stefnda persónulega.

Stefndi kveðst mótmæla gjaldi stefnanda fyrir framtalsþjónustu og kveður það ekki í samræmi við það, sem tíðkist, m. a. hjá stærri endurskoðunarskrifstofum.

Stefndi kveðst mótmæla því, að stefnandi eigi rétt til dráttarvaxta samkvæmt því, sem um geti í stefnu, teljist hann á annað borð eiga einhverja fjárkröfu á hendur stefnda.

Stefndi bendir á 2. mgr. 16. gr. l. nr. 91/1991 og 2. mgr. 1. gr. l. nr. 2/1995 til stuðnings aðalkröfu sinni.

Til stuðnings varakröfu skírskotar stefnandi til almennra reglna kröfu-réttar, m. a. um ákvörðun endurgjalds fyrir vöru og þjónustu.

Um upphafstíma dráttarvaxta vísar stefndi til 13. gr. l. nr. 25/1987.

Um málskostnaðarkröfu vísar stefndi til ákvæða XXI. kafla l. nr. 91/1991.

III.

Forsendur og niðurstaða.

Í stefnu kveður stefnandi kröfuna studda einum reikningi vegna kaupa stefnda persónulega á þjónustu hjá stefnanda. Enga lýsingu er þar að finna á því, í hverju sú þjónusta felst. Eftir að greinargerð stefnda var komin fram, lagði stefnandi fram dómskjal nr. 7, sem er til skýringar á dómkröfum stefnanda. Kemur þar fram, að hluti hins umstefnda reiknings er vegna vinnu fyrir fyrirtækin Víkingsviðskipti hf. og Þrjú K, umboðs/heildverslun sf. Koma þar jafnframt fram skýringar á því, hvers vegna stefndi er krafinn persónulega um skuldir fyrirtækjanna. Af þeim skýringum verður jafnframt ráðið, að sá hluti reikningsins, sem eftir stendur, sé vegna fyrirtækis stefnda, MACOM hf., en er þó ekki ljóst. Er krafan samkvæmt dskj. nr. 7 reist á loforði stefnda um að greiða persónulega skuldir vegna framan-greindra fyrirtækja.

Ekki verður séð af málatilbúnaði stefnanda í stefnu eða fram lögðum gögnum, sem henni fylgdu, hvernig krafa stefnanda er til komin. Gat stefndi því ekki tekið til varna á þeim grunni, sem krafan raunverulega byggist á. Við munnlegan málflutning hafnaði talsmaður stefnanda því algerlega, að stefndi fengi komið að öðrum vörnum en fram koma í greinargerð hans.

Talsmaður stefnda studdi málflutning sinn að verulegu leyti því, að vísa bæri málinu frá dómi ex officio. Málflutning hans verður að skilja svo, að í honum felist krafa um frávisun.

Sóknargögn, sem lögð eru fram í málinu, eftir að stefndi kom fram með varnir sínar, leiða í ljós, að kröfulýsing í stefnu er bæði vanreifuð og röng að hluta til eða öllu leyti, og verður ekki ráðið af stefnu, á hvaða grundvelli dómkrafan er reist. Fær málatilbúnaður stefnanda ekki samrýmst ákvæði e-liðar 1. mgr. 80. gr. l. nr. 91/1991. Úr slíkum annmarka verður ekki bætt undir rekstri málsins. Ber því að vísa málinu frá dómi.

Eftir atvikum ber að dæma stefnanda til að greiða stefnda málskostnað, sem þykir hæfilega ákveðinn 60.000 kr., og hefur þá verið tekið tillit til virðisaukaskatts.

Sigríður Ólafsdóttir héraðsdómari kvað upp úrskurðinn.

2444

Ú r s k u r ð a r o r ð :

Málinu er vísað frá dómi.

Stefnandi, Gátun ehf., greiði stefnda, Magnúsi Jónassyni, 60.000 kr.
í málskostnað.
